

Antické divadlo PS 2021 – otázky ke zkoušce

1. Antické řecké divadlo jako kulturní představení

Jak souvisí řecké divadlo s náboženstvím? Co jsou to Velké Dionýsie, jak vypadal jejich rituální scénář a jaké místo v nich zaujímal divadlo? Jaké funkce měly VD ve vztahu k athénskému městskému státu a jakou funkci v souvislosti s tím mělo divadlo? Co je to kulturní představení, jaká jiná dobová kulturní představení můžete jmenovat a co o nich víte?

+ *Oresteia/Lýsistrata*

2. Prostor řeckého divadla

Jaké jsou základní prvky řeckého divadelního prostoru a jak se vyvíjely v čase (orchestra, jevištní budova, hlediště, jevištní mašinerie)? Vysvětlete také pomocí odkazů na konkrétní divadelní budovy, o kterých jsme mluvili. Promluvte o některých důležitých kategoriích a principech řeckého scénického prostoru (uvnitř vs. vně, absence iluzivní scénografie v klasickém období a její pozvolný nástup za helénismu apod.).

- *příklady ukazujte na libovolné tragédii či komedii*

3. Performeři v řeckém divadle

Promluvte o sboru a hercích v inscenacích tragédie a komedie (profesionální vs. neprofesionální herectví, herecký agón, herecké rodiny a skupiny, ženská otázka, prestiž performování na Velkých Dionýsiích ad.). Co je to sociální herectví? Jak vypadalo řecké herectví a jak s tím souvisí kostým a maska? V jakých dalších situacích krom VD byl athénský občan sociálním hercem, performerem? Mohlo se to týkat i žen?

- *příklady ukazujte na libovolné tragédii či komedii*

4. Tragédie

Charakterizujte žánr a uveďte příklady autorů; promluvte o postavách v tragédii. Jak tragédie, a divadlo vůbec, souvisí s Dionýsem? Vysvětlete pojmy *epeisodion*, *stasimon*, *parodos* a *anagnórise*. Proveďte analýzu vybrané tragédie (hlavní téma/ta, důležité stavební prvky textu, důležité motivy, chronotop...).

- *Antigona/Oresteia/Oidipús*

5. Komedie

Charakterizujte žánr – odlišujte starou a novou komedii (vysvětlete, co je pro ně typické, v čem se navzájem liší, ke každé uveďte jednoho důležitého autora). Co je to parabáze a jak souvisí s podstatou staré komedie? Proveďte analýzu jedné z komedií (hlavní téma/ta, důležité stavební prvky textu, důležité motivy, chronotop...).

- *Lýsistrata/Dyskolos*

6. Počátky divadla v Římě

Kde se divadlo v Římě vzalo? Co je to a jak s otázkou souvisí Magna Graecia? Jak probíhal kulturní transfer mezi Řeky a Římany ve vztahu k divadlu? Co vše Římané z řeckého divadla adaptují a jak? Jakou roli v tom hrají místní vlivy (zejm. atellana)? Co je to flyacké jeviště?

- *příklady ukazujte na libovolné tragédii či komedii*

7. Repertoár římského divadla: palliáta, tragédie, pantomimus

Všechny tři zmíněné žánry co nejpřesněji charakterizujte včetně inscenačního prostoru, inscenačních konvencí, chronologie a jejich vývoje. Jak jejich vývoj souvisí se změnou politického zřízení v Římě?

Charakteristiku palliáty proveďte na příkladu *Komedie o strašidle* (nebo jiné palliáty).

- *Komedie o strašidle* (nebo jiné palliáta)/*Faidra*